

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnimim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštne ček. uradu štev. 13.633.

Madžarski nauk.

Skandal, kakor ga ne pozna zlepa svet, preživlja danes Madžarska in kar je najtežje, ga je morala slej ali prej doživeti. Zakaj v državi, kjer je veljalo geslo, da je vsaka stvar dovoljena, če jo posvečujemo namen, v taki državi je moralo priti do popolnega zloma morale.

Tedaj, ko so bili izpuščeni morilci časnika Szomogy-ja in Szalo-ja, tedaj je bila dana podlaga tudi za afero ponarejevalcev denarja. Če je bil policijski predsednik Nadossy mnenja, da se sme pod okriljem fašistovskega Gömbössa ubijati ljudi, potem je smel tudi princ Windischgrätz misliti, da se sme pod okriljem predsednika Nadossyja potvarjati tujo bankovce v korist legitimistov in — lastno. Vzglede mičejo, pravi star pregovor in na Madžarskem se je to izkazalo. In izkazali se mora povsod, kjer obvelja načelo, da namen posvečuje sredstvo.

Ogromna zabloda je to mnenje in vredno vse obsodbe. Nikdar se ne služi dobri ideji s slabo stvarjo, temveč vselej se s slabo stvarjo kompromitira tudi dobro idejo. To je zakon, ki je zapisan na vsakem listu človeške zgodovine in gorje vsakomur, ki tega zakona ne bi upošteval.

Pri nas bi bili skoraj na tem, da bi na ta nepremisljen zakon zgodovine skoraj pozabili. Ob volitvah se je to tudi že redno zgodilo. In glavni greh nosi pri tem naše strankarstvo.

Tako silno se je že razpaslo pri nas strankarstvo, da je že vse polno ljudi, ki pravijo, da je v strankarskem interesu vse dovoljeno. Dovoljena je laž v listu, dovoljeno je preganjanje uradnika, če ne trobi v strankin rog, dovoljene so tudi najbolj čudne transakcije, če pri tem odleti tudi nekaj v strankino blagajno in dovoljeno je tudi tihotapstvo bankovcev in cekinov, če ima pri tem svoj delež stranka. Kakor da bi bila stranka bog, kakor da bi bila sama sebi namen in ne samo sredstvo za izboljšanje javnega življenja. Kako pa naj stranka tej svoji nalogi zadosti, če sama vnaša v javnost slabe in nepošten metode!

Kakor pa je stvar jasna, je vseeno velik del javnosti noče razumeti. Uspeh zasleplja ljudi in tako oslepljeni pozabljajo tudi na najbolj osnovna načela politike.

In samo zato je bilo mogoče, da poštenjaki brez izjeme niso takoj obrnili SDS hrbta, ko je ta frivolno snedla dano besedo. Če zopet spominjamo na oni žalostni korak SDS glede ljubljanskega mandata, ne delamo tega zato, ker bi polagali važnost na to, kdo je bil poslanec Ljubljane, temveč vsled moralne posledice, ki jo je morala povročiti taka kršitev dane besede.

Če so videli ljudje, da sme stranka nekaznovano prelomiti dano besedo, če vidijo volilci, da se kljub notoričnemu besedolomstvu še najdejo stranke, ki paktirajo z besedolomno stranko, potem ni čuda, če tudi volilci prično v zasebnem življenju kršiti dano besedo. Zakaj vzglede mičejo in če je dovoljen v dobro stranke greh, mora biti dovoljen tudi v dobro poedinca.

To so tiste pogubne posledice, ki morajo nastati, če obvelja geslo, da namen posvečuje sredstvo, ali da je v dobro stranke vse dovoljeno.

Zakoni morale so večni in v primeri z njimi je vsaka stranka taka malenkost, da ne more niti na nje uplivati. Še manj pa jih sme zaradi lastnega interesa menjati.

Oblastne volitve bodo spomladi.

ZADNJA SEJA VLADE PRED PRAVOSLAVNIM NOVIM LETOM. — PAŠIČEVA NAROČILA. — PAŠIČ ODPOTOVAL V CAVTAT IN ODIDE NATO V RIVIERO.

Beograd, 7. januarja. Predsednik vlade Nikola Pašić je sinoči odpotoval iz Beograda. Pašić je sprejel dopoldne nekoliko ministrov in prav tako tudi popoldne. Med drugimi je sprejel tudi našega poslanika v Bernu Jovanovića. Ob 5. pop. je prišel Pašić v svoj kabinet in je bil ob 5. in pol sprejet v avdijenco pri Nj. Vel. kralju. Avdijenca je trajala do 6. in pol. Pašić je nato sprejel načelnike skupine muslimanskih desničarjev iz Bosne Maglajlića, Korkuta in Šarića.

V kabinetu Nikole Pašića so se zbrali vsi ministri zaradi seje ministrskega sveta. Pred odhodom Pašića in pred pravoslavnimi božičnimi prazniki je bila to poslednja seja vlade. Pravzaprav pa je bil to prijateljski sestanek med ministri in predsednikom vlade, ker se na njem ni o ničemer odločalo. Razen čestit se je govorilo na seji o zakonih, ki morajo biti od vlade čim prej pripravljeni, da se potem lahko predlože narodni skupščini.

Pašić je prosil ministre, da delajo za časa njegove odsotnosti s polno paro in da tako omogočijo sprejetje proračuna v skupščini v roku, ki ga predpisuje ustava. Razen tega je naročil članom vlade, da se bavijo intenzivno z zakonom o izenačenju neposrednih davkov, ki je že do polovice gotov, in istotako z zakonom o centralni upravi. Zlasti je ministru notranjih del naložil, da pripravi vse, kar

je potrebno glede oblastnih volitev in da mu o tem predloži poročilo, ko se vrne s potovanja. Na seji so pretresali tudi nekatere resorne stvari. Te seje sta se udeležila tudi prvaka radikalne stranke Velizar Janković in Ljuba Živković.

Pašić je imel krajši govor. V svojem govoru je omenjal tudi potrebo redukcije ministrstev, ki jih naj ostane samo 14. V zvezi s tem naj bi se pričelo s širšo rekonstrukcijo kabineta, ki naj bi se izvršila vzporedno s sprejetjem zakona o centralni upravi in to takoj po njegovem povratku. Izvedle naj bi se tudi oblastne volitve in sicer naj bi se te vršile marca ali pa v začetku aprila. Seja je bila zaključena zvečer ob 7. in pol, nakar se je Pašić odpeljal na svoje stanovanje. Od tod se je peljal naravnost na koledvor v spremstvu svoje žene in hčerke in je odpotoval ob 8. z brzovlakom. Na potovanju spremlja Pašića šef političnega oddelka uprave mesta Beograda Ljubiša Lazarević z nekoliko agenti. Na koledvoru sta se poslovila od Pašića dr. Ninčić in Laza Marković, ki je tudi odpotoval sinoči v Zagreb. Pašić potuje s svojo rodbino v Cavtat, a je verjetno, da bo odtod odpotoval na francosko riviero. Ni pa tudi izključeno, da bi se moglo Pašićevo potovanje izpremeniti tako, da on v obče ne pojde v Cavtat, temveč naravnost na Francosko, kar je pač odvisno od Pašićevega razpoloženja med potjo.

Madžarski škandal.

FRANCIJA ZAHTEVA OD MADŽARSKE 200 MILIJONOV ZLATIH FRANKOV ODŠKODNINE.

Pariz, 7. jan. Kakor poročajo listi, namerava francoska vlada zahtevati od madžarske vlade kot odškodnino vsoto 200 milijonov zlatih frankov.

TUDI DRUGE DRŽAVE BODO ZAHTEVALE ODŠKODNINO.

Praga, 7. jan. Organ ministrskega predsednika »Venkov« ostro napada madžarsko vlado in se obrača na vse države, ki so bile oškodovane po madžarskih državnih falzifikatorjih, da istotako zahtevajo od madžarske vlade odškodnino za vse ponarejene tisočake, ki bi se našli na njih ozemlju.

TRIKI HORTHYJEVE VLADE.

Budimpešta, 7. jan. Princ Ludvik Windischgrätz je bil včeraj pri višjem državnem pravdniku ponovno zaslišan, in sicer v glavnem zato, da bi se pojasnila nekatera protislovja med njegovimi izjavami in med izjavami aretirane policijskega načelnika Nadossyja. Dalje je bilo zaslišanih nekaj uradnikov državnega kartografskega zavoda. Izvedla se je tudi hišna preiskava v državni tiskarni za bankovce, ali našlo se ni nič sumljivega. Neki službeni komunique trdi, da tako opozicijski kot vladni krogi vso to afero smatrajo za politično in da se bo moral prej ali slej z njo baviti tudi parlament, čeprav se ima sestati šele po 19. januarju t. l. Policijska si se

daj prizadeva dokazati, da ponarejeni francoski bankovci niso bili tiskani v nobeni državni tiskarni. Izgleda, da je bil izvršen v tem smislu pritisk tudi na Windischgrätz. On je res izjavil, da so se bankovci tiskali v kleti njegovega dvorca. Našli pa so tudi nekega uradnika prinčeve kleti, ki je enako izpovedal. Na Windischgrätzovo posestvo je odšlo nekaj detektivov, ki morajo tam izvesti hišno preiskavo in najti stroje za tiskanje bankovcev. V diplomatskih krogih se ti triki madžarske policije ne jemljejo resno.

PRED FORMALNO DEMISIJO AVSTRIJSKE VLADE.

Pariz, 7. jan. »Petit Parisien« doznava z Dunaja, da bo kancelar Ramek v ponedeljek na skupščini krščanskih socialcev naznanil svojo demisijo in da bo v sredo, 13. t. m. sporočil parlamentu, da celokupna vlada odstopa, ker je do konca izveden ves program finančne sanacije Avstrije, za katero je sedanja vlada uživala podporo Zveze narodov. Ta demisija bo bolj formalnega značaja, ker bo Zvezni predsednik ponovno poveril Rameka za sestavo vlade. V novo Ramekovo vlado imajo priti vsi dosedanja ministri razen zunanega ministra. Ta portfelj prevzame namreč Ramek v svoje roke.

Vladna koalicija stabilna in normalizirana.

Beograd, 7. januarja. Včerajšnji dan je pretekel, kar se tiče političnega življenja, v znamenju priprav za Pašićevo odpotovanje. Ministrski predsednik Pašić je naročil Ljubi Živkoviću za slučaj, da bi se mudil po potrebi in preko časa v Monte Carlo, naj v tem času v radikalnem klubu ne načenja diskusije ne o osebnih, ne o strankinih prilikah, temveč naj počaka s tem do njegovega povratka. Pašić je bil popoldne pri Nj. Vel. kralju v avdijenci, ki je trajala eno uro. Ob tej priliki je pojasnil kralju vso politično situacijo, ki je, kar se tiče vladne koalicije, popolnoma normalizirana in stabilizirana in je prav zaradi tega Pašiću mogoče, da gre na odmor v toplejše kraje. Predsednik vlade je želel kralju in njegovi rodbini vesele božične praznike, nakar se je poslovil od kralja.

UREDITEV JUGOSLOVENSkih DOLGOV FRANCIJI.

Pariz, 7. jan. Jugoslovanski finančni minister dr. Stojadinović je glede na to, da je dovršil pogajanja za ureditev jugoslovanskih dolgov v Franciji, sinoči priredil slavnostno večerjo v čast francoskemu finančnemu ministru Doumerju. Dognalo se je, da znaša skupna vsota jugoslovanskih dolgov v Franciji 1 milijardo, 738 milijonov frankov. Vsteti pa so tudi krediti, ki jih je Francija svoj čas dala Črni gori. Sinoči je dr. Stojadinović z ostalimi člani jugoslovanske delegacije odpotoval iz Pariza.

DEKLARACIJA BOLGARSKE VLADE.

Sofia, 7. jan. Novi ministrski predsednik Ljapčev je včeraj v sobranju prečital vladno deklaracijo, v kateri pravi, da se je vlada Cankovega hvalila, da je znala napraviti v Bolgariji red. Ko je ta vlada uvidela, da ni nič več potreben nadaljnji režim za konsolidacijo Bolgarije, je odstopila. Nova vlada bo takoj začela reševati vsa nujna vprašanja, zlasti vprašanje amnestije, s čimer se bo likvidirala preteklost in se bo odprla pot za pacifikacijo države. Razen tega je treba čimprej rešiti vprašanje emigrantov, ki v vedno večjem številu dohajajo v Bolgarijo. Nova vlada bo dalje morala začeti ojačevati domačo industrijo in trgovino ter se bo z vsemi močmi trudila, da spravi Bolgarijo, pa bodisi za kakršnokoli ceno, na pravi tir. Po razpravi o vladni deklaraciji je sobranje izglasovalo zaupnico novi vladi ter izvolilo Cankova za predsednika sobranja. Sobranje je bilo nato do 26. tega meseca odgodeno.

VELIKE POVODNJI.

London, 7. jan. Na Nizozemskem je večina rek prestopila bregove in je povodenj napravila precej škode. Enako je bivalstvom je nastala panika. Ljudje so zbežali na strehe. Dosedaj se še ne vé, ali je kaj človeških žrtev. Toda mnogo oseb je znorelo ali pa pomrlo od strahu. Povodenj se razleza na Nizozemskem na 15 odstotkov vsega ozemlja. Nekateri nasipi so pod pritiskom vodnih množin popustili, tako da preti nevarnost velikemu kompleksu dežele.

Tudi Temza je znatno narasla in poplavlja bližnje okolice.

Prav tako poročajo iz Berlina, da je v Porenju, zlasti okrog Koblenca povodenj Znapravlja precej škode. Enako je na Westfalskem prišlo do elementarnih neizgled, med drugim je bilo tudi več precej močnih potresnih sunkov, ki so izzvali med ljudstvom paniko. Škoda, ki je nastala, pa ni velika.

To spoznanje mora postati last vsega naroda, če hočemo, da bo naš narod obvarovan pred škandalom, kakršen je sedaj zadel Madžarsko.

V hipu, ko so bili prosti morilci Szomogyja, v tistem hipu je bil pripravljen tudi sedanji škandal. In v hipu, ko bo

pri nas zatisnjeno oko pravice zaradi blagra stranke ali kake skupine, v tistem hipu smo tudi mi v nevarnosti, da doživimo sličen škandal.

To je madžarski nauk, ki si ga vsaj sedaj zapomnimo, če ga nekateri že preje niso poznali.

Protestiramo

OD 200 MILIJONOV ZA NOVE CESTE IN MOSTOVE DOBI SLOVENIJA SAMO DVA MILIJONA.

Naša vlada je pričela štediti, kakor se z vsjo zgovornostjo zatrjuje v finančnem odboru. Brez vsakega dvoma je, da ni v državi davkoplačevalca, ki se ne bi oddahnil, ko misli, da se hoče vendar enkrat prirediti šteditvi tudi pri nas. Samo, če bi se to štedenje tudi pametno in resnično vršilo. Kakor smo že v prejšnji številki omenili, pa se vrši pri nas štedenje, ki ni nobeno štedenje, temveč samo posek v oči. Zakaj, če se pri 12 milijardnem proračunu prihrani v vsakem ministristvu z redukcijo uradništva 36 milijonov ali ne, je končno precej vseeno. Ali imajo davkoplačevalci plačati 12 milijard ali pa 11 milijard in 964 milijonov, ni za prazne žepne davkoplačevalcev prav nobena razlika.

Za davkoplačevalce ima pomen samo tako štedenje, s katerim se prihrani vsaj ena milijarda, ker samo tako štedenje se pozna. In do takega rezultata bi prav lahko prišlo, samo da bi vladujoči resno to hoteli. Mi pa vidimo, da se tudi v novi eri štedenja prav tako zapravlja kot v prejšnji dobi neštedenja in da se na eni strani meče skozi okno denar, ki se ga hoče prihraniti na račun revnih uradnikov. In proti temu protestiramo!

Tako absolutno ne odobravamo, da se dovoli velikim županem v reprezentativno vrsto po 3000 dinarjev mesečno. Naše mnenje je, da ne bo prav nobene škode, če veliki župani ne bodo reprezentirali države, temveč za njo silno in mnogo delali. Dokler niso dvignjeni naravni zakladi Jugoslavije, tako dolgo je naša država revna država in tako dolgo se ne sme uporabljati denar za reprezentacijo, temveč le za investicije. In globoko smo dalje uverjeni, da bomo imeli v tujini neprimerno večji ugled, če bomo delali in skrbeli, da z investicijami dvignemo sposobnost zemlje, kakor pa če samo reprezentiramo. Saj se itak že v Beogradu mnogo preveč reprezentira in mnogo premalo dela. Ni treba, da bi se ta sistem razširil na vsa država.

Enako ni prav nič potrebno, da se mora naša delegacija voziti ravno na najbolj luksuznem parniku »Majestic« in da plača naša država za prevoz vsakega delegata 50 tisoč dinarjev. Ugovarjal bi morebiti kdo, da se to samo malenkosti. Je že res, toda pri nas pomenijo te malenkosti na desetine in stotine milijonov. Samo seštejte vsote, ki naša veljajo cigarete v reprezentacijo, bencin, ki se potroši v privatne svrhe z državnimi avtomobili, dnevnice nepotrebnih komistov, razne manipulacije pri nabavah in slično, pa boste videli, da vse te malenkosti niso prav nobene malenkosti, temveč silno resna stvar, vsled katere obuboža dežela.

In zato protestiramo proti temu trošenju državnega denarja in zahtevamo, da se tu najprej prične s štedenjem. Zlasti pa ponavljamo svojo staro zahtevo, da se mora prirediti z redukcijo pri ministrstvih. Da imamo 18 ministrstev, od katerih vrhu vsega le malo katero vrši vse svoje dolžnosti, je tako vnebovpijoče zapravljanje, ki bi moralo vsakega poslanca ogorčiti. Kakšno gospodarstvo je to, da se hoče z redukcijo uradnikov v ministristvu za javna dela prihraniti 2 milijona, dočim se za absolutno neplodno ministristvo za izenačenje zakonov dovoli skoraj ravno tako velika vsota.

Zato je in ostane naša odločna zahteva, da je treba število ministrstev znižati in sicer najmanj za tretjino!

Obenem s tem pa je treba pomesti z vsemi dispozicijski fondii! Edino pravo načelo je,

da se noben javen denar ne sme porabiti brez javne kontrole! Samo na ta način je korupcija nemogoča! Vsa čast gospodom ministrom in ne dvomimo, da je med njimi mnogo poštenjakov, ki bodo denar dispozicijskih fondov pravilno uporabili tudi brez javne kontrole. Toda tudi med ministri so mogoče izjeme in tudi za ta slučaj mora biti javnost zavarovana. Ne more biti javnost tega naivnega mnenja, da je vsak minister tudi svetnik, zlasti pa ne smejo biti tega mnenja narodni poslanci, ki so odgovorni za uporabo državnega imetja. In za to delo dobivajo poslanci v prvi vrsti svoje dnevnice in zato naj to svojo dolžnost tudi vestno izvrše! Protestiramo proti dispozicijskim fondom, zlasti pa zahtevamo njih obsežno redukcijo ter javno kontrolo nad njih uporabo!

Nismo zadovoljni s štedenjem, kakor se je pri nas začelo uveljavljati, prav odločno pa protestiramo, da

bi se to štedenje vršilo na račun Slovenije.

Tako je bilo na zadnji seji finančnega odbora sklenjeno, da se izda za nove mostove in ceste 200 milijonov dinarjev in da se od tega uporabi za Slovenijo samo 2 milijona.

Večje krivice Sloveniji se res ni moglo storiti! Ponos Slovenije so bile nekoč njene lepe bele ceste. In ta ponos si je Slovenija po ogromni večini sama plačala in ni šel na tuj račun. Pogledajte pa ceste po Sloveniji danes, kako propadajo in kako v derutnem stanju so. Nekaterih cest ne bo mogoče več niti popraviti, temveč jih bo treba na novo zidati.

In vendar plačuje Slovenija poleg vseh državnih davkov še posebne deželne določke za vzdrževanje cest in na te določke se posebne državne davke. Na vse te žrtve Slovenije za dobre ceste pa hoče odgovoriti vlada s tem, da dovoli Sloveniji le eno stotinko tega, kar dovoli drugim krajem, ki ne plačujejo posebnih deželnih določk. Vrh tega pa misli odpustiti še naše cestarje iz službe, da bodo ceste v resnici prepuščene svoji usodi.

Izjavljamo, da te krivice ne moremo ravno dušno sprejeti niti en davkoplačevalec, zlasti ne tedaj, kadar se v južnih krajih grade naravnost luksurizne in dostikrat le v volilne svrhe potrebne ceste.

Če hoče vlada v Beogradu, da pri prihodnjih volitvah dobi opozicijo vseh 100 odstotkov glasov, potem naj le izvede sklep finančnega odbora. Toda naj tudi posledice pripiše sebi in naj ne govori več o svojem državotvornem delu. Čut pravice je v našem narodu pregloboko zasidran v duši, da bi mogel slovenski narod pritrčiti taki krivici.

Zato treba sklep finančnega odbora spreminiti in dati Sloveniji, ki plačuje šestino vseh direktnih davkov, tudi šestino tega, kar izda država za investicije. Oškodovana je Slovenija itak že dovolj s tem, da ni deležna proti vsej pravici vojnih reparacij, vse meje pa presega, če bi bila zapostavljena še pri investicijah. Zlasti pa v taki meri, kakor je sklenil finančni odbor.

Proti njegovemu sklepu o proračunu ministristva za javna dela protestiramo z vso odločnostjo in uverjenimi smo, da se temu protestu pridruži vsa Slovenija.

Treba pa je, da je tudi protest Slovenije enodušen, ne pa predmet strankarske spekulacije. Tudi naše ceste nas opominjajo na Narodni svet, tudi naše ceste zahtevajo ustanovitve Narodnega sveta.

Čas bi že bil, da bi naše stranke ta opomin že enkrat razumele!

Malo pojasnila „Delavski politiki“.

»Delavska politika« ne more ali noče razumeti, zakaj smo omenili, da bi morala biti prva številka »Delavske politike« bolj programatična. Da bo »Delavska politika« lažje razumela naše stališče, malo pojasnila.

Ni zadosti, če reče socialistični list, da je za marksistični socializem. V teoriji pravijo to skoraj vsi socialistični listi, pa čeprav pripadajo najrazličnejšim strankam. Že zato bi morala biti »Delavska politika« jasnejša.

Se prav posebno pa z ozirom na slovenske razmere. Slovenski delavci niso danes razbiti na brez števila skupin zaradi programatičnih razlik, temveč v prvi vrsti vsled osebnih in pa taktičnih. To ve dobro tudi »Delavska politika« in zato bi morala o tem povedati svoje mnenje.

Zlasti pa še z ozirom na to, ker so bili nekateri, ki so danes pri »Delavski politiki«, nekoč silno proti skupini okoli »Socialist« in kdor je na vsa ta nasprotja že pozabil, naj samo prebere prejšnje številke »Socialista« ali pa »Kmetstvo delavskega lista«. Zakaj je sedaj tega nasprotja konec, je treba delavcem konkretno povedati, ne pa samo teoretizirati o tem.

Da bomo še jasnejši, povemo tudi to. Brez dvoma je, da je delavstvo silno zainteresirano na tem, kako je bil zavod za zavarova-

nje delavcev premeščen v Zagreb. Zlasti pa je delavstvo zainteresirano na tem, da ve, na kakšen način so se plačevali od gotove banke obresti. Vprašamo »Delavsko politiko«, kakšno je njeno stališče v tej stvari in kako misli nastopiti, če bi prišla v tej zadevi gotova afera na dan?

Če smo dejali, da je bila prva številka »Delavske politike« premdo programatična, potem smo hoteli povedati s tem, da je slovensko delavstvo moralo pričakovati, da mu »Delavska politika« konkretno pove, kako bo zastopala mnenje slovenskega delavca. In sicer v vseh onih vprašanjih, ki so delavsko enotnost razbila in zaradi česar so nastali, da govorimo s socialistično »Delavsko politiko«, nergači okoli »Naprejek«.

Je prav mogoče, da ti »nergači« nimajo v vsakem oziru prav, da bi imeli v vsem napačno, pa je nemogoče. To vedo tudi gospodje pri »Delavski politiki« in zato jasnost tudi v teh stvareh!

Sicer smo pa mnenja, da ne kaže preveč socialističnega zmisla, če se le naprej odklanja kako delavsko skupino. Treba stremeti za tem, da se združijo vse delavstvo, ne pa samo ono, ki ne pripada »nergacem«. Le tako se pride do zdrave organizacije in le tako do enotnega nastopa delavcev.

„Jutrova“ demagogija.

Počasi je »Jutro« vendarle obupalo, da poslane zopet vladni list in zato se je polagoma le spomnilo, da je opozicijski list.

In tako je na praznik Sv. treh kraljev napisal uvodnik na čest ministrom Radičevske stranke. Ne tiče se nas, kako hvali ali graja »Jutro« radičevske ministre, pač pa ne moremo molčati na demagogijo, ki bi jo hotelo »Jutro« uganjati pri tej priliki.

Tako napada »Jutro« poštne ministra, ker še ni dovoljena gradba poštnih hranilnice v Ljubljani. Vse lepo in prav, samo da list SDS nima nobene pravice v tej stvari deliti lekcije. Zakaj gradbo te stavbe je prepovedal minister iz vlade PP, to je iz vlade, katere »Jutro« še danes ne more dovolj prehvaliti. In potem očitki na gospoda Krajača. Če

so sploh kateri, potem so ti očitki neupravičeni. Zakaj tako delavnega ministra, kakor je g. Krajač, Jugoslavija še ni imela in mislimo, da tudi ne tako sposobnega. In če ne more dr. Krajač storiti več, kakor se trudi, potem je to v prvi vrsti krivda onih samostojno demokratičnih in radikalnih uradnikov, ki so v trgovinskem ministristvu in ki nimajo nobenega zmisla za Slovenijo. Mnenja smo, da ima Slovenija vse polno vzroka napadati gospoda Saviča, prav nobenega pa, da napada g. Krajača.

Niti najmanj pa zaradi volitev v Trg, obrtniško in industrijsko zbornico. Te volitve so hoteli nekateri izvesti na poseben način, da bi si zagotovili vladno v zbornici. In ker je ta račun prekrizal g. Krajač, zato to ogor-

čenje. Kako brez cene pa je to ogorčenje, je najboljši dokaz to, da je s Krajačem istega mnenja tudi SLS, ki dovolj odločno manifestira svoje nasprotje do HSS, kateri pripada dr. Krajač.

Ta dejstva pa seveda »Jutro« zamlčuje, oziroma po svoje obrne in na podlagi tako dosežene neresnice zavija v ogorčenje oči.

Ampak to ogorčenje je vredno točno en počen groš, ker je sama demagogija, ki naj pomaga SDS iz vode. Pa ne bo pomagala, ker je zakon narave tak, da je slabo zapisano poginu. To bo SDS še bridko spoznala.

Politične vesti.

== Gospod Savič naj gre! O vprašanju slovenske industrije je napisal g. Oton G. Ambrož v zagrebških »Novostih« simpatičen članek, ki ga zaključuje z besedami: »Nadejamo se, da ne bodo merodajni krogi gluhi na ponovne proteste Slovenije in da ne bodo več podpirali nemogočih nazorov g. Saviča. Sicer pa bomo imeli še priliko govoriti o tem velikem vprašanju.« — Pozdravljamo članek g. Ambroža in pravimo: Ni zadosti, da ne bodo merodajni krogi poslušali več nemogočih nazorov g. Saviča, temveč vsi slovenski poslanci naj zahtevajo, da bo z redukcijo v trgovinskem ministristvu reducirani tudi g. Savič. Tako bo Slovenija vsaj nekaj imela od redukcije uradništva!

== Trgovinska pogajanja. V torek je bila od 6. do 8. seja naše in angleške delegacije za preliminarne razgovore o sklepanju trgovinske pogodbe med našo državo in Veliko Britanijo. Na strani Anglije se je udeležil seje angleški poslanik Cunard in trgovinski ataše. Našo vlado so zastopali dr. Otokar Rybář, Sava Ukić, Marković in Gavrilović. Razpravlja se v francoskem in angleškem jeziku. V imenu naše delegacije je imel govor dr. Otokar Rybář, ki je izrazil željo, da bi bilo delo uspešno. V imenu angleške delegacije se je zahvalil Cunard, ki je izjavil, da so ti razgovori samo preliminarni in da se bodo nadaljnji razgovori vršili v Londonu. Kot podlago za razgovore so vzeli angleški načrt, ki ima 35 členov. Naši delegati so po prvem čitanju prošili za nekatera pojasnila. Prihodnja seja bo jutri popoldne ob 5. Večera so se obenem pričeli razgovori o sklepanju trgovinske pogodbe med našo državo in Francijo. Na strani Francije vodi razgovore francoski poslanik Grenard in trgovinski ataše, od naše strani dr. Rybář, dr. Vošnjak, Ukić in Todorović.

== Orjuna in SDS. Zadnja »Orjuna« priobčuje uvodnik »Vodstvu SDS«. V tem uvodniku popisuje »Orjuna« ves potek spora med Pribečevićem in dr. Leontičem ter odločno nastopa proti zahtevi SDS, da naj bo Leontič zato, ker je branil svojo osebno čast, odstavljen kot predsednik. Mesto da bi dal Pribečević Leontiču zadostitev, zahteva SDS, da se skliče kongres Orjune, ki naj odloči proti lastnemu predsedniku. Tega Orjuna ne more storiti, ker je organizacija nacije, ne pa SDS. Uvodnik konča »Orjuna« z besedami: »Če se je zahotelo SDS preprija, svobodno ji, toda Orjuna ne bo odgovarjala. Prepričana pa naj bo SDS, da bo znala Orjuna vsakogar postaviti pred prag, kdor bo iskal preprija v njenih vrstah. To je naša zadnja beseda.« — Vidi se iz tega, da se je tudi g. Pribečević krepko oprijel cekinaste politike, ki menda postaja monopol vesoljne SDS.

== Priznanje Rusije in Českoslovaška. Vladna »Prager Presse« piše: De iure priznanje Rusije sicer ni vsebovano expressis verbis v vladnem programu, ki je bil parlamentu predložen dne 17. decembra. Toda v politični debati, ki je sledila vladni deklaraciji, je bilo priznanje zlasti od socialističnih članov vladne večine pozitivno razpravljano. Božične počitnice niso zmanjšale zanimanja za priznanje Rusije, ki je postalo diskusijski predmet vladnih listov. Socialističnim strankam se je sedaj pridružil še »Pražsky Večerník«, glasilo ljudske stranke. List ne dvomi, da predstavlja sedanja vlada v Rusiji nasilen režim, vprašuje pa, kje je bodoča velika in demokratična Rusija. Ruska emigracija je razkrojena po vsem svetu in se ubija v brezplodnih diskusijah. Nobene pravice nimamo se vmešavati v ruske notranje razmere. Politika se ne sme zidati na prorokovanju, temveč na dejstva. Brez ozira na metode, ostane dejstvo, da je Rusija velik trg, ki ga naša industrija ne more pogostiti. Velike geste niso hrana za delo iskajočega delavca, za odjemalca iskajočega podjetnika. Vse te stvari so odločilne in odsvetujejo vsake eksperimente. — Kakor se vidi iz tega poročila »Prager Presse«, je priznanje Rusije za Českoslovaško samo še vprašanje časa.

== Francija zahteva izplačilo naših vojnih dolgov. Finančni minister Stojadinović je konferiral s francoskim finančnim ministrom Doumerom glede odplačevanja dolga kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Francoski listi pišejo, da bi Francija kraljevini SHS prav rada odpustila dolg, če bi se črtali tudi francoski vojni dolgi. Stališče Francije je razumljivo. Pač pa bi pri tem pripomnili, da morajo tudi Hrvati in Slovenci plačevati medvojne dolgove Srbije in da morajo zaradi tega tudi biti deležni reparacij, ki gredo na račun vojne odškodnine. Tako vsaj zahteva pravica.

== Nova kriza v Franciji. Posamezne organizacije francoske socialistične stranke sklepajo sedaj, če naj stranka vstopi v vlado ali ne. Mnenja so v tem oziru zelo različna, to da prevladujejo oni, ki so proti vsaki udeležbi socialistične stranke v vladi. Tako n. pr. je senska organizacija s 141 proti 79 glasovom odklonila vsako udeležbo v vladi. Brez dvoma je, da bo tudi kongres stranke odobrila to stališče. O posledicah takega sklepa piše »Quotidien« sledeče: »Če se bo socialistični narodni kongres izjavil proti udeležbi socialistov v vladi, potem bo s tem obenem tudi razbil blok leve. Sedanja zakonodajna doba bo s tem za levo izgubljena. Nobenega jamstva nimamo, da bo vsled tega liga patriotov opogumila rojalistične in fašistovske organizacije, da pripravijo franco-

ski demokraciji isto usodo, katere je doletela špansko in italijansko demokracijo.«

== Neuspeh sestanka Mussolini-Chamberlain. V nasprotju s poročili fašistovskih listov poročajo angleški listi, da ni prišlo na sestanku Mussolini-Chamberlain do soglasja. Mussolini je zahteval, da dovoli Velika Britanija za sporazum glede vodstva ital. politike v Sredozemskem morju znaten popust pri odplačevanju italijanskih dolgov Veliki Britaniji. Chamberlain pa je to zahtevo odklonil, ker da je to stvar zakladnega ministra in ne more o tem dovoliti nobene koncesije. Optimistična poročila fašistovskih listov so bila torej brez podlage.

venske industrije je napisal g. Oton G. Ambrož.

== Princ Karol se je odpovedal na zahtevo rumunskega kralja tudi pravice, da vzgoji svojega sina. Princ Karol živi v Milanu v družbi z gospo Lupescu, ki velja kot najlepša žena Bukarešte. Da bi se Karol hotel znova poročiti s svojo prvo ženo, je torej neresnično. — Simpatij pa Karol ni izgubil in prof. Jorga piše v svojem listu, da je sicer en princ umrl, da pa še dalje živi v dušah onih, ki ga ljubijo.

== Diktatura v Grčiji. General Pangalos se je izjavil na oficirskem banketu za diktatorja in je zato odločil za 10. januar določene volitve v senat. Po informaciji »Journala« se bo opiral Pangalos izključno samo na armado. V par mesecih bo imela Grška po Pangalosihih besedah tako močno brodogve, ki bo obvladala vse vzhodno Sredozemsko morje in armado, ki bo najmočnejša na Balkanu. (Kakor se vidi, ima gospod Pangalos zelo bujno fantazijo.)

== Kako utemeljuje gospod Pangalos diktaturo? Na oficirskem banketu, prirejenem na čast generala Pangalosa, je pozval v napitnici komandant garde, da uvede ministrski predsednik Pangalos diktaturo. V daljšem govoru je nato utemeljeval Pangalos potrebo diktature. Ko je l. 1909 armada posegla v politične dogodke, je bila Grška usposobljena, da je igrala obdobjevanja vredno vlogo. Od tistega trenutka pa, ko je bila ustvarjena Velika Grčija in ko je bilo sklenjeno, da se razpišejo volitve, je začela Grčija nazadovati. Nato je prišla revolucija leta 1922, ko je bilo ustrelenih pet državnikov. Vsa stremeljenja po zboljšanju politične morale so bila brezuspešna. Zato se je odločil, da prevzame Pangalos vso odgovornost za položaj in da se v ta namen opre na armado. Oficirji so Pangalos pri teh besedah prizredili viharne ovacije, na kar je Pangalos izjavil, da se bo opiral samo na moč armade. — Tako je Evropa obogatena za novo diktaturo ter zopet en narod opelharjen za svoje državljanske pravice.

BELEZKE.

Dišno »Jutro« piše: Gospod Lončar ni znal upravljati niti »Slovenske Matice« in tudi sicer ni bil ravno na glasu proforske višine(!); naravno, da s sedanjega mesta tudi ne more nič zdravega dati od sebe. (Stilizacija naravnost diši, tako je divna! Op. uređ.)

Radovedni smo, kaj bi slavno »Jutro« napisalo o dr. Pestotniku, če ne bi bil ta pristaš SDS.

Prva bodoča velika zmaga SDS. se bo točno izvršila dne 17. januarja, ko priredi v Ljubljani shod gospod Pribečević. Ni namreč nobenega dvoma, da je v Ljubljani še vedno par tisoč radovednežev, ki bodo prišli na Pribečevićevo shod in postali drugi dan v »Jutro« esdeesariji. Na zmagi čestitamo zato že danes »Jutro«.

Prosveta.

REPERTUAR LJUBLJANSKEGA GLEDIŠČA

Drama.

7. jan.: četrtek: »Krpian mlajši«. Red C.
8. jan.: petek: »Zapeljivkar«. Red B.
9. jan.: sobota: ob 15. uri »Pegica mojega srca«, dijaška predstava po znanih senah. — Izven.

Opera.

7. jan.: četrtek: Zaprt.
8. jan.: petek: »Orfej v podzemlju«. Red F.
9. jan.: sobota: »Vihar«, simfonična pesem za veliki orkester, soli in zbor. Koncert v vel. dvorani Union. Začetek ob 20. uri zvečer.

Danes v četrtek ob 20. uri zvečer se vrši v Filharmonični dvorani vijolinski koncert znamenite vijolinske virtuozinke Albertine Ferrari. Umetnica je koncertirala po vseh večjih evropskih mestih in o enem teh njenih koncertov pišejo na primer »Hamburger Nachrichten« sledeče: Albertina Ferrari se je pokazala v tem koncertu kot ena prvih umetnic na violini. Njena intonacija je absolutno čista. Njene pasaže, njen arpeggio in incipit so naravnost sijajni. Tehnika leve roke ne pozna absolutno nobenih težkoč, kar je jasno pokazala v Vieu-tempoem e-dur koncertu in pa v Hubayevi Fantaziji iz opere Carmen. Izpod njenega loka se izliva mehka in ljubka kantina, ki je mehka kakor šamet. Umetnica je žela naravnost velikanski aplavz. Enako laskavo se izražajo o njej posebno še nizozemski listi. — Predprodaja vstopnic za koncert v Matični knjižarni.

Generalna vaja za koncert Vitezslav Novak: Vihar-Boufe se vrši v četrtek, dne 7. t. m. točno ob en četrti na 6. uro popoldne na odru opernega gledališča. Uprava gledališča vabi vse sodelujoče, da pridejo točno in polnoštevilno h generalni vaji.

Simfonični koncert v Mariboru. Orkester mariborske Glasbene Matice priredi v četrtek dne 14. t. m. simfonični koncert, pri katerem bo prvi nastopil novi dirigent g. Josip Hladek Bohinjski. Proizvajal bo Schubertovo uverturo C-dur in tretjo Beethoveno simfonijo (Eroico), oboje skladbe svetovnega slovesa. Novost za Maribor bo operni pevec iz Ljubljane g. Julij Betetto, ki bo pel Mozartovo koncertno arijo »Za to lepo roko« in Vilharjevega »Mornarja«, vse s spremljevanjem orkestra.

Onevne vesti.

UGLED DRŽAVE.

Cestnim odborom in okrajnim zastopom v Sloveniji dolguje država že skoraj 100 milijonov dinarjev. Kljub vsem urgencam država tega denarja še ni povrnila, pa čeprav so se cestni odbori za to vsoto zadolžili drugje. Cestnim odborom zato ne preostane nič drugega, ko da bodo državo tožili. Seveda bo država tožbo izgubila in plačala pravdne stroške.

Kmeti, ki bi plačali dolgove šole po tožbi, pa čeprav bi mogli to storiti že preje, bi dejala vsa vas, da je slab gospodar in bi bil zato ob ves ugle.

Ne razumemo, zakaj misli vlada, da ne velja isto tudi za državo. Ali pa ji je ugled države deveta briga?

— **Telefonska proga Sušak—Zagreb.** Te dni je bila otvorena nova telefonska proga Sušak—Zagreb, ki je spojena s progo Zagreb—Beograd.

— **Meteorološki postaje v Sloveniji.** S 1. januarjem so podrejene vse meteorološke postaje v Sloveniji, ki so bile dosedaj podrejene hidrotehničnemu uradu, zavodu za meteorologijo in geodinamiko v Ljubljani.

— **Redna poročna zasedanja v letu 1925** se bodo vršila v sledečem redu: 1. pri deželnem sodišču v Ljubljani, dne 1. marca, 7. junija, 13. septembra in 22. novembra; 2. pri okrožnem sodišču v Mariboru dne 1. marca, 7. junija, 13. septembra in 9. decembra; 3. pri okrožnem sodišču v Celju dne 1. marca, 7. junija, 30. avgusta in 13. decembra; 4. pri okrožnem sodišču v Novem mestu dne 1. marca, 7. junija, 30. avgusta in 22. novembra.

— **»Uradni list«** št. 117 z dne 31. decembra 1925 objavlja: Poziv lastnikom osposobljenih obveznic 2% posojila iz leta 1886, 4% konvertiranega posojila iz leta 1895 in 4½% posojila iz leta 1909.

— **Smrt italijanske kraljice-matere.** V ponedeljek ob 11. dopoldne je umrla italijanska kraljica-mati. Margerita Savojska je bila rojena dne 20. novembra 1851. Bila je hčerka princa Ferdinanda Genovskega in princezinje Elizabete Saksonske. Ferdinand Genovski je bil brat kralja Viktorja Emanuela II. Dne 22. aprila 1868 se je poročila kot 17letna deklica s sinom kralja Viktorja Emanuela, prestolonaslednikom Umberto, poznejšim italijanskim kraljem, ki je bil dne 20. julija 1900 v Monzi zavrtno umorjen. Leta 1869 je porodila sina Viktorja Emanuela III. sedanjega kralja Italije. Margerita Savojska je bila zelo priljubljena. Pokopana bo v Pantheonu poleg kralja Umberta I.

— **Perzijski prestolonaslednik.** Triletni sin šaha Pahlavi-ja Mohameda Rize je proglašen za perzijskega prestolonaslednika. Dobil bo apanažo 300.000 dolarjev. Apanaža šaha samega znaša 600.000 dolarjev.

— **Razpisana mesta.** Ponovno je razpisano notarsko mesto v Mariboru, izpraznjeno po smrti notarja dr. Josipa Barleta, ali drugo notarsko mesto, ki bi se morebiti izpraznilo po preminutosti. Istotako je ponovno razpisano poduradniško mesto sodnega sluga pri okrajnem sodišču v Kranju, prav tako vsa druga mesta, ki bi se izpraznila zaradi razpisa ali med razpisom. Podrobnosti glej v »Uradnem listu«.

— **Razpisana mesta.** Rektorat ljubljanske univerze razpisuje na tehnični fakulteti asistentno mesto pri inštitutu za visoke gradnje in asistentno mesto pri kemijskem inštitutu. Prošnje naj se vložijo najkasneje do 10. februarja pri rektorju univerze. — Odda se pa tudi mesto pisarniškega uradnika III. kategorije pri okrajnem sodišču v Kranju in mesto strojnika v III. kat. uradnikov (event. mesto zvančnika) v moški kaznilnici v Mariboru.

— **Za izredne člane glavnega prosvetnega sveta** so imenovani iz Slovenije: Dr. Ivan Lončar, prosvetni referent v Ljubljani, dr. Slavko Ozvald, univerzitetni profesor v Ljubljani, Ivan Strukelj, nadučitelj na Viču ter dr. Josip Tominec, gimnazijski ravnatelj v Mariboru. Glavni prosvetni svet podaja mnenje o zakonskih načrtih ministrstva prosvete, o šolskih knjigah in o vseh vprašanih, ki se tičejo administracije in prosvete. Vsa čast imenovanim gospodom, toda ne razumemo, da ni v prosvetni svet imenovan noben zastopnik naprednega učiteljstva. Upamo, da se bo to popravilo!

— **Iz poštne službe.** Premeščena je iz urada Ljubljana 1 na Trojane poštna uradnica Vera Fischer.

— **Iz vojaške službe.** Imenovani so: General Gjur Dokič, preds. izpitne komisije v generalštabu, bivši divizijski komandant v Ljubljani, za armijskega generala v Novem Sadu; general Božidar Terzić iz Skoplja za armijskega generala v Nišu; general Janko Vukotić iz Sarajeva za armijskega generala v Skoplju; za tajnika sveta za obrambo države general Milan Nedić; za pomočnika šefa generalnega štaba general Mihajlo N. Jovanović; za artiljerijskega inšpektorja general Dragomir Stojanović, dosedaj divizionar v Ljubljani; za div. komandanta v Valjevu; gen. Josip Kostić iz Niša, v Nišu gen. Dragoljub Lazarević iz Valjeva, v Zajčaru brig. gen. Peter Lacarević iz Beograda, v Skoplju IV. Jovanović iz Kragujevca in v Ljubljani brig. gen. Danilo Kalafatović iz Beograda in sta imenovana za pomočnika min. vojske in mornarice. Kapetan 2. raz. Fr. Zacherl v Sremski Mitrovici je odlikovan z medaljo za vojaške vrline.

— **Odlikovanje zagrebskih vseučiliških profesorjev.** Povodom 50-letnice obstoja zagrebske univerze je kralj odlikoval naslednje profesorje zagrebske univerze: dr. Gavro Manojlović in dr. Stepana Zimmermanna z redom sv. Save I. razreda; dr. Miroslava Čačkovića, dr. Gjura Körblerja, dr. Kriskovića, dr. Lovrića, dr. Maška, dr. Ruspinja, dr. Strasnicega, dr. Ulmanskega in dr. Vouka z redom sv. Save II. razreda; dr. Dragotina Boranića, dr. Stepana Sošića, dr. Jelenića, dr.

Šetinskega, dr. Stjepaneka z redom sv. Save III. razreda. Nadalje so bili odlikovani: rektor ekonomsko-komercialne šole dr. Belošević z redom sv. Save II. razreda, profesor iste šole dr. Oton Bošnjak in ravnatelj univerzitetne biblioteke dr. Franjo Tanceo z redom sv. Save III. razreda.

— **Imenovanje.** Za glavnega revizorja pri carinarnici v Subotici je imenovan Tomo Popović, doslej pri carinarnici v Ljubljani.

— **Razpisan natečaj za vojaške puškarje in kovače.** Pri upravi artiljerijske tehnične zavoda v Kragujevacu se otvori 6-mesečni tečaj za strokovne vojaške mojstre puškarje in kovače. V tečaj se sprejme 30 kandidatov za puškarstvo obrt, 20 pa za artiljerijsko kovaško obrt. Podrobnosti so razvidne iz »Urad. lista« z 31. decembra 1925, št. 117.

— **Škrlatica v Beogradu.** Zadnje dni se je pojavila v Beogradu škrlatica. Prijavljenih je 20 slučajev.

— **Velik požar v Subotici.** Te dni je uničil požar veliki mlin Josipa Raičića v Subotici. Ker je bil mlin poln žita, se škoda še ni mogla natančno oceniti, vendar pa je gotovo, da znaša nad en milijon dinarjev.

— **Karambela dveh vlakov pri Parizu.** Vsled napačno postavljene kretnice sta trčila na postaji St. Quentin neki brzovlak in neki osebni vlak. 4 potniki osebnega vlaka so bili poškodovani.

— **Donava narašča.** Kot poročajo iz Sombora, Donava še vedno narašča. Dosegla je mestoma že nad 5 metrov.

— **Aretacija dveh kmetov z municijo in bombami.** Te dni sta bila aretirana na beograjskem kolodvoru dva sumljiva kmeta. Neki carinik je opazil, da hočeta oditi neopažena iz perona skozi vrata restavracije. Opozoril je na nju orožnike. Po kratkem prekanju so ju aretirali. Pri telesni preiskavi na policijski so našli pri njih 150 nabojev za vojaško puško in bombo. Aretiranja sta izjavila, da sta dobila municijo in bombo od nekega vojaka v vagonu. Policija domneva, da sta aretirana hajduka.

— **Ubit črnogorski razbojnik.** Te dni je naletela neka orožniška patrulja v bližini vasi Opinja v Črni gori na četo glasovitega razbojnika Marvina Nisa Camovića. Po celo uro trajajočem boju je bil Camović ubit, narkar so njegovi roparski tovariši pobegnili. Na Camovićevo glavo je bila razpisana nagrada 30.000 dinarjev.

— **Samostanski gojenci roparji.** Iz Berlina poročajo: Konec meseca oktobra so pobegnili iz samostana sv. Ivana v Spandau 4 gojenci. Utaborili so se v bližnjem gozdu ter živeli od ropa in tatvine, dokler jih ni izsledila žandarmerija. Te dni je bil obsojen njihov poglavar, 18-letni mladenič na 18 mesecev ječe. Dva mlajša prideta pred mladinskega sodnika, eden pa je pobegnil.

— **S palicami ubit.** Te dni sta napadla v hrvatski vasi Lačarek brata Gojčić kmeta Dragotina Mijatovića ter ga v temni noči tako obdelala s palicami, da je obležal na mestu mrtev. Povod temu je bilo staro sovražstvo.

— **Samomor milijonarja.** Pred par dnevi je izvršil v Apatinu samomor vojvodinski milijonar Valentin Fernbach. Vest o njegovem samomoru je izzvala veliko senzacijo, kajti Fernbach ni bil znan samo vsled svojega bogastva po vsej Vojvodini, temveč tudi radi svojega neumornega delovanja za organizacijo vodnih zadrug v Vojvodini. Zapustil je pismo, v katerem izjavlja, da gre prostovoljno v smrt iz strahu pred novimi poplavi, ker so mu povzročile poplave lansko leto veliko škodo ter radi malomarnosti oblasti, ki so mu odbile vsako podporno in končno radi tega, ker se mu je ponesrečil poizkus, da bi rešil svoje posestvo, ki obsega 1500 juter ter bo vsled agrarne reforme parcelirano.

— **Samomor rdečega pesnika Jesenjina.** V Leningradu se je ustrleli znani komunistični pesnik Sergij Jesenjin. Jesenjin je užival posebno zaupanje sovjetske vlade. Ob izbruhu boljševiške revolucije je bil eden od pesnikov, ki so slavili diktaturo proletariata. Lansko leto se je mudil s svojo soprogo, znano pesalko Izidoro Duncan v Ameriki, kjer je pridigoval pisan kot čep pred povabljenimi gosti o morali. Nato je pretepel svojo soprogo ter se odpeljal razočaran zopet v Rusijo. Od tedaj je njegova sovjetska idealnost v njegovih pesnitvah vedno bolj obledevala. Dne 28. decembra lanskega leta je izvršil samomor. Zapustil je pismo, v katerem izjavlja, da si je vzel življenje vsled neprestanih razočaranj.

— **Premislila se je.** Iz neznanih vzrokov se je sklenila te dni 19letna Marcela Roncelj v Trstu preseliti na boljši svet. Skočila je v vodnjak. Slučajno jo je videlo neko dekletce, ki je teklo k njenemu očetu ter mu povedalo, kaj se je zgodilo. Z veliko prisotnostjo duha je skočil mož k vodnjaku ter vrgel hčerki, ki je vpila v globokočino obupno na pomoč, vrvi, na kateri je napravil zanjko. Ronceljeva se je zbala smrti, prišla je do prepričanja, da je življenje kljub vsem težavam in nadlogam vendarle še prijetno. S poslednjimi poemi se je oprijela rešilne vrvi in vtaknila nogo v zanjko, tako da jo je oče lahko potegnil iz vodnjaka. Deklica je imela srečo: Požrla je par krepih požirkov vode ter se nekoliko pobila na glavi, drugega se ji ni ničesar pripetilo.

— **Draga žensak kita.** Te dni se je zagovarjal pred sodiščem v nekem švicarskem mestu bančni uradnik Hans Laibach, obtožen, da je odrezal 16letni deklici Klari Feissing kito. Proces je vzbujal veliko zanimanje. Dvorana je bila nabito polna — seveda — skoro samih mladih zastopnic nežnega spola. Klara se je šla nekega dne izprehajati v od mesta četrte ure oddaljeni gozdček. V trenutku, ko je hotela sestiti na neko klop, je stal pred njo bančni uradnik, ki jo je zasledoval že opetovano z ljubezenskimi ponudbami. Klara se je hudo prestrašila ter zbežala, čim najhitreje je mogla. Toda bančni uradnik je bil bolj urnih nog kot ona. Stekel je za njo, in ko jo je ujel, ji je odrezal

kito. Obtoženec se je zagovarjal, da je izvršil dejanje pod vplivom neodoljive sile. Dva meseca je zalezoval deklico z namenom, da bi ji odrezal kito. Hudega ji ni nameraval ničesar storiti; samo kito je hotel imeti. Njegov zagovornik je skušal dokazati, da o kakik škodi ne more biti govora, češ, da je sedaj itak »bubikop« modernen. Toda deklica je ihto replicirala, da je »bubikop« frizura za dame, ki nimajo tako lepih las kot ona. Obtoženec je bil obsojen sprito dejstva, da je sedel že drugi radi takega delikta na zatoznih klopi, na 8 dni zapora, razven tega pa na 2000 švicarskih frankov odškodnine.

— **Beračenje nadomestilo za invalidsko preskrbo.** Invalid Franc Ecker z leseno nogo je sedel v nekem dunajskem parku in beračil. Prišel je mimo stražnik, ki ga je hotel radi tega aretirati. Tega pa se ni upal storiti, ker se je zbiral v par trenutkih velika množica ljudi, ki je zoper to protestirala. Zato ga je samo legitimiral in ovadil. Te dni se je Ecker zagovarjal radi tega pred sodiščem. Sodnik ga je oprostil. Sodbo je utemeljil s tem, da je proglasil uradni zdravnik Eckerja kot za delo nesposobnega, vsled česar mu sprito današnjih razmer ne preostaja drugega, kot da berači.

— **Jugoslovanskim rudarskim, plavžarskim in pri rudnikih zaposlenim inženjerjem.** Pripravljalni odbor sklicuje ustanovno skupščino na dan 17. januarja 1926 ob pol 14. uri v Ljubljani v prostorih ljubljanske sekcije Udruženja Jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov v Kazini, II. nadstropje, ob priliki skoka preko »kože«. Dnevni red je sledeči: 1. Pozdrav in nagovor predsednika pripravljalnega odbora; 2. debata in sklep o namenu in obliki društva; 3. statuti; 4. volitve; 5. slučajnosti in resolucije. — Pripravljalni odbor.

Reklame ne potrebuje

O. BERNATOVIČ

ker se blago radi svoje kvalitete in cene samo priporoča!

Ljubljana.

Geografsko društvo v Ljubljani otvori v petek, dne 8. t. m. ob 6. uri zvečer v balkonski dvorani univerze novi ciklus svojih prireditev s predavanjem dunajskega geologa g. dr. Fritza Kautskega. Snov »Die Beziehungen zwischen Erdbeben und Schwereanomalien« je za nas silno zanimiva, ker nam bo nudila novih pogledov na vzroke seizmičnih gibanj, ki so — kakor smo utili ob Novem letu — v naših krajih posebno živahna. G. predavatelj se bo opiral zlasti na svoja opažanja v zahodnem delu Nemške Avstrije in mejnih predelov Slovenije. Vabimo vse, ki se zanimajo, zlasti pa svoje člane, na čim številnejšo udeležbo. Vstop prost.

— **Državna borza dela v Ljubljani.** V času od 20. do 26. decembra 1925 je bilo v Državni borzi dela razpisanih sedem službenih mest. 53 oseb je iskalo dela, v 9 slučajih je borza posredovala z uspehom in 4 osebe so odpotovala. Od 1. januarja do 26. decembra 1925 je bilo skupaj razpisanih 5556 prostih mest, 8225 oseb je iskalo dela, v 3439 slučajih je borza posredovala z uspehom in 2087 oseb je odpotovalo.

— **Včerašnji pogreb dolgoletnega hišnika Narodnega muzeja, g. Jos. Senka, je dokazal,** kako se zna uveljaviti v širši javnosti tudi takozvani »mali človek«, ki vrši vestno, z vnmom in preudarkom svojo službo. Številno pogrebno spremstvo, ki smo v njem opazili m. dr. gg. prosvetnega inšpektorja in referenta, upravnika Narodnega in Etnografskega muzeja z uradništvom, zastopnike Muzejskega društva in člane posameznih uradov ter številne uporabljavalce in posetnike muz. zbirk, je dokazalo pokojnikovo vsesplošno priljubljenost. N. v. m. p!

— **Klanje živali v območju ljubljanske občine.** Živali, katerih meso je namenjeno javni vporabi, kakor za gostilne, sirotišča, bolnice itd. se smejo klati le v mestni klavnic. Le zasebnikom, ki rabijo meso samo za lastno družinsko gospodinjstvo, smejo klati prašiče doma pod pogoji, ki so razvidni iz razglašene na magistratni deski. Pa tudi ti morajo pustiti zaklane živali po predpisih ogledati.

— **Na prvem koncertu pevskega zbora ljubljanske železničarske »Sloga«, ki se vrši v ponedeljek 11. t. m. ob 8. uri zvečer v Filharmonični dvorani, nastopi poleg g. Sv. Banovec, našega najpriljubljenejšega opernega tenorista, tudi terec mariborske »Drave« i. s. gg. Lukež Fr., s harfo, Skakeč T. z vijolino in Vesely H. s čelom, ki bodo izvajali tri najlepše točke svojega repertoarja. Novost za ljubljansko glasboljubno občinstvo bo tudi najnovejša Adamičeva delo »V samostanu« za moški zbor s spremljevanjem lesnega okteta (2 flavti, 2 oboi, 2 klarineti in 2 fagoti) in harfe, prva in edina kompozicija v tej sestavi. Torej dve novosti za Ljubljano! Občinstvo opozarjamo, da si pravočasno preskrbi vstopnice. Le zasebniki, ki rabijo meso samo za od četrta naprej.**

MADŽARSKI PANAMA.

Knez Windischgrätz.

Policija je ugotovila doslej 45 članov družbe ponarejvalcev tisočfrankovskih novčanic. Aretirani bodo po vrsti, kakor hitro bo zbrana dovolj obtežljivih materiala. Razkrite so vse niti afere.

Kolovodja je bil knez Ludvik Windischgrätz.

Ta knez je star pustolovec. Začetek njegove kariere je vožnja v vzhodno Azijo. Prvo avanturo je doživel, ko se je splazil skozi japonsko fronto, nakar je padel v rusko ujetništvo. Ko je bil izpuščen, se je peljal z ne-

kim norveškim parnikom na Japonsko. Na morju je doživel strašen tajfun. Pri tem mu pa ni šlo slabo. Dan za dnevom je bil pijan šampanja. V Newyorku je padel med roparje ter presedel noč v zaporu in družbi zločincev in vlačug. Dvakrat je bil v Afriki na lovu na leve. Ko se je vrnil po drugem lovu na Madžarsko, se je poročil z grofico Marijo Szehenyij ter se jel brigati za upravo svojih posestev.

Njegov stari oče je bil feldmaršal Alfred Windischgrätz, znan iz dunajske revolucije. Bil je trd mož, toda na njegovi časti ni madeža. Njegov oče je bil generalni armadni inšpektor Ludvik Windischgrätz, ki se je udeležil vseh vojn od leta 1848 dalje in ki je bil učitelj skoro vseh vojskovodij izza svetovne vojne. Conrad v. Hötendorf, Borojevič, Böhm-Ermolli, nadvojvoda Evgen in drugi so bili njegovi učenci. Njegova mati je grofica Desnoy. Njen oče je ustanovil s Stefanom Szehenyijem akademijo znanosti.

Tem tradicijam se je princ Windischgrätz že davno izneveril.

Princ Windischgrätz je bil zaupnik grofa Tisze, s katerim se je pa sprl radi politike močne roke v vprašanja volilne pravice. Med svetovno vojno je ustanovil znano »brigado tigrov«, ki je obstajala iz samih osemnajstletnih mladeničev ter se odlikovala po posebni hrabrosti. Še prav mlad je postal minister za prehrano. S tem se je začel resni del njegove kariere. Postal je zaupnik cesarja Karla. Kot tak je zastopal pacifiistične ideje, bil je za sporazum na podlagi trializma. Kot minister je pridno rekviriral, izboljšal je prehrano vojske ter si je nedvomno stekel tudi gotove zasluge za avstro-ogrske monarhije.

Sedaj je zaprt. Takoj po aretaciji njegovega tajnika Raba se je zbral toliko obremenjenih momentov zoper njega, da ga je jela policija stalno nadzorovati, tako da se lahko reče, da od onega trenutka ni bil več prost. Aretirali so ga z vso mogočo obzirnostjo. Ko so ga privedli detektivni na policijo, je vprašal: »Kaj hočete od mene? Nikdar nisem bil udeležen pri kakem kaznivem dejanju.« Policijski svetnik mu je odgovoril, da je odrejen zoper njega preventivni zapor.

Tudi sodišče je postopalo z njim z vso mogočo obzirnostjo. Vtaknili so ga v najboljše celice, v celico honoracijarov, v kateri je sedel bivši notranji minister Beniczky.

Policijski šef suspendiran.

Policijski šef Nadossy je bil suspendiran. Obdolžen je, da je preskrbel polkovniku Jankovicsu kurirski potni list, ter da je posredoval uradno pri začetnem Jankovicsovih kovčkov, v katerih so bili najdeni ponarejeni bankovci. Očita se mu tudi, da je informiral kneza Windischgrätzja o tem, da bo aretirani. Nadossy je bil eden od glavnih zastopnikov nacionalistične misli pri upravi.

Preiskava v vojaškem kartografičnem zavodu.

Vsled neke ovadbe je izvršila policija v vojaškem kartografičnem inštitutu hišno preiskavo. Pri preiskavi je dosledoval nad št. detektivov. Dobili niso ničesar. Corpora delicti so baje odstranili neki risar, neki cinkograf in neki stavec. Vsi trije so neznankam pobegnili.

Stališče vlade.

V političnih krogih se govori, da je ponudil grof Bethlen svojo demisijo, ki je pa regent ni sprejel. Grof Bethlen je baje izjavil, da ostane na svojem mestu samo pod pogojem, da se mu pusti glede preiskave afere potvorenih novčanic proste roke. To zatrdilo je dobil. Takoj nato je suspendiral Nadossyja. Napram neki deputaciji vladne stranke je izjavil, da so podane vse garancije za to, da se bo afera razčistila. Vladni krogi trdijo v prvi vrsti, da gre za čisto navaden zločin, v drugi pa za čim ekstremnih prenapetostev, s katerimi nima madžarska vlada ničesar skupnega. Z druge strani se pa zatrjuje, da je vedel za vso stvar tudi ministrski predsednik grof Bethlen, ki je soglašal s pripravami za Albrehtov puč, sedaj po odkritju pa pustil vse svoje somišljenike na cedilu.

ABSOLVENTOM KMETIJSKIH ŠOL.

Absolventi kmetijskih šol tvorijo pri nas lep štab pionirjev kmetijskega napredka po deželi. Mnogo od njih je v javnih ali privatnih službah, drugi so ugledni kmetijski gospodarji itd. Žal, da med njimi ni prave zveze in mnogo jih je, ki so se videli zadnjikrat, ko so si segli s tovariši za slovo v roke takrat, ko so zapuščali zavod, kjer so črpali kmetijske nauke za praktično življenje.

Edino vez je doslej tvorilo med njimi društvo absolventov kmetijskih šol, to pa je le životarilo in je končno zaspalo.

Vez med posameznimi kmetijskimi strokovnjaki in našimi kmetijskimi šolami in zavodi je potrebna in koristna in zato se mora ustvariti in mora ostati. Kmetijska veđa silno napreduje. Posamezni v praksi stoječi kmetijski strokovnjak njen napredek ne more vselej tako zasledovati, kakor pa kmetijski strokovnjak v javnih službah, zlasti pa na kmetijskih šolah. Zato je potrebno, da se večkrat sestanemo ter razgovorimo o raznih strokovnih zadevah. Toliko lepih in spodbudljivih stvari se lahko vidi na naših kmetijskih šolah in vzornih posestvih, državnih in privatnih, zato je potrebno prirediti sestanke, skupne strokovne izlete, zborovanja itd. Pa tudi strokovne zadeve zahtevajo medsebojnih stikov in skupnega dela. Nujno je torej potrebno, da se vsi z vnmom oklenemo naše edine stanovske organizacije, to je društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo v Ljubljani.

Kmetijski strokovnjaki, bodisi, da stojite v javnih ali privatnih službah ali pa da ste samostojni gospodarji, pristopite vsi kot člani in se udeležite pridno zborovanj, sej, sestankov in izletov tega društva. Društvo je razdeljeno na sekcije Ljubljana, Maribor in Novo mesto. Okoli teh centrov se moramo zbirati. Novomeška sekcija tega društva je skle-

nila, da priredi na praznik, dne 25. marca ob 10. uri dopoldne v kmetijski šoli na Grmu sestanek kmetijskih strokovnjakov.

Prijave za pristop k društvu in za udeležitev na tem sestanku sprejema do 1. marca t. l. predsednik novomeške sekcije B. Skaliky. Priglasite se vsi, ki vam je za dobro skupno stanovsko stvar. Natančni spored sestanka se naznani po 1. marcu.

Gospodarstvo.

DOBAVE.

Ekonomsko odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 8. januarja t. l. ponudbe glede dobave verig za ročice, cilindrskega olja za pregreto paro in raznega lesa; do 12. januarja t. l. glede dobave ročnih vozičkov, stroja za rezanje lepence in vrvice za zalivanje; do 15. januarja t. l. glede dobave portlandcimenta v sodih, vodomeru za vodovod in tolčenje gramoza; do 22. januarja t. l. glede dobave skretniških in hrastovih pragov. Pogoji so pri tem odeljenju vsak delavnik od 10. do 12. ure na vpogled. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 12. januarja t. l. pri intendaturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 200.000 kg sena in 80.000 kg slame. — Dne 16. januarja t. l. pri Središnjem uredu za osiguranje radnika v Zagrebu glede oddaje kamnoseških, tesarskih, krovskih, kleparskih in mizarskih del pri novi stavbi tega urada v Mihanovičevi ulici v Zagrebu. — Dne 21. januarja t. l. pri Direkciji pomorske-

ga saobračaja v Splitu glede dobave petroleja. — Dne 23. januarja t. l. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave raznega materiala za izdelovanje barv; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave električnih žarnic ter dvigal za lokomotive; pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave šamotne opeke. — Dne 25. januarja t. l. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave pločevine; pri Središnjem uredu za osiguranje radnika v Zagrebu glede oddaje instalacijskih del v sanatoriju Klenovnik; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave gorenjih cevi za kotle in gladkega vlečenega železa. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Oddaja kolodvorskih restavracij v zakup. Pri direkciji državnih železnic v Sarajevu se bo vršila dne 23. januarja t. l. ofertalna licitacija glede oddaje kolodvorske restavracije na postaji Konjic v zakup, dne 25. januarja t. l. pa glede kolodvorske restavracije na postaji Hum. — Predmetna oglasa sta v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

× Švicarsko poslanstvo v Beogradu. Švicarski konzulat v Zagrebu je naznanil zbornici za trgovino, obrt in industrijo, da je švicarska vlada preustrojila dosedanja honorarni generalni konzulat švicarske republike v Beogradu v švicarsko poslanstvo in je dne 20. p. m. izredni poslanik in opolnomočeni minister švicarske republike g. Ferdinand v. Sa-

lis predal Nj. Vel. kralju Aleksandru I. akreditivno pismo. Izza tega dne ima švicarska konfederacija v Jugoslaviji svoje poslanstvo. Posle bo vodil do nadaljnjega kot odpravnik poslov ad interim g. legacijski tajnik Karl v. Jenner.

RIBOLOV NA JADRANU.

Sušak, 7. jan. Jugoslovensko-italijanska komisija za reševanje sporov, ki bi nastali v vprašanju ribarstva na Jadranu, se ponovno sestane koncem tega meseca. Tajništvo konference je poslalo vsem delegatom pozive, da se 21. januarja t. l. sestanejo v Opatiji. Na teh sejah se bo v prvi vrsti razpravljalo o pravilniku za osnove stalnega razsodišča za reševanje vseh sporov, ki bi nastali z neizvrševanjem ali krivim tolmačenjem brionskih konvencij.

KRIZA NEMŠKE VLADE.

Berlin, 7. jan. Vprašanje nove vlade še ni rešeno. Demokrati še vedno zagovarjajo ustvaritev velike koalicije, na kar pa levičarji nikakor nočejo pristati. Odločitev glede vlade bo padla v torek, ker bodo tako demokrati kot centrum šele v nedeljo sklepali o tem vprašanju.

REŠITEV HOLANDSKE KRIZE.

Haag, 7. jan. Kriza nizozemske vlade je rešena s tem, da je sedanji kabinet spopolnjen z novim pravosodnim ministrom.

VEST O ATENTATU NA RIZO KANA NERESNIČNA.

Teheran, 7. jan. Vesti o atentatu na novega šaha Rizo kana se najodločnejše dementirajo.

LAHEK POTRESNI SUNEK V ZAGREBU.

Zagreb, 7. jan. Danes okoli 2'45 zjutraj so čutili v Zagrebu lažji potresni sunek.

OBJAVA.

Načelstvo podpisane zadruge javlja vsem svojim p. n. naročnikom, da je njen dosednji poslovodja g. Josip Lojk z dnem 31. decembra 1925 izstopil iz službenega razmerja naše zadruge.

Kakor doslej bo tudi v bodoče skrb načelstva, da bo svoje naročnike skušalo zadovoljiti s priznanimi najboljšimi izdelki in solidnimi cenami.

Vič - Glince, dne 4. januarja 1926.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev.

(172)

Ukropnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Voda je topla, nemogoče je torej, da bi prihajala iz podzemeljskega bazena, gotovo je bila dalje časa na solncu.

Le dva se ne kopata in ne plavata.

Adama ne morejo na noben način pregovoriti, da bi stopil v vodo, z vedrom lovi zlato.

»Ze vem, vi se že od nekaj bojite vode,« se mu smeje Leonor.

»No, bojim se je pravzaprav ne, vidite moja gumi-jasta noga ne more prenašati mokrote — zlasti pa moj uhlj ne, ki je iz kurjega mesa — in kure niso vodni ptiči — in in in in — ne, jaz že ne grem v vodo, kaj takega ne morem storiti svojemu uhlju.«

Drugi, ki noče v vodo je Charly. Že starejši mož je edini, ki je bil na potovanju včasih bolan, imel je mrzlico, ki jo je zdravil s kininom, sedaj pa mu tudi kinin ni takoj pomagal. Sicer mu ni baš škodoval preje slab zrak — mogoče pa je bilo to tudi — imel je pač hudo mrzlico, ki se ni dala kar tako ukrotiti.

Leži v avtomobilu, vendar pa ga ni treba posebno negovati.

Kmalu neha tudi Adam s svojim ribarjenjem, vza-

me eno izmed dveh ročnih latern, katerih električni akumulatorji so dajali svetlobo več ur, in se gre izprehajati po galeriji okrog jezera.

Ostali pa se z največjim užitek kopajo, zlasti Georg in Leonor se igrata kakor otroka, zlato pobirata le mimogrede, kakor trga kdo jagode na izprehodu v gozdu, ki ne misli na dobiček.

Nenadoma pa se prikaže iz teme zopet Adam s svojo laterno kakor — kakor — ne, kakor gorski duh ali škrat pa res ne, zakaj gorski duhovi in škrtje nimajo dolgih črnih sukenj in cilindrov z zelenim trakom, od katerih se Adam še vedno ne more ločiti, čeprav je oboje že v precej slabem stanju; zlasti visoki cilindri se nagiblje že močno na eno stran, kakor napol stisnjena harmonika.

Nekaj časa gleda te, ki se kopajo in pobirajo zlato ter ga mečejo v vedro, potem pa reče zaničljivo:

»Eh vi — vi z vašim kopanjem — koliko časa pa bo še poteklo, da si lahko kupite majhno hišico z eno kravo in tremi gosmi? Tu, pogledajte, veleposestvo.«

To izgovorivši pomoli dosedaj na hrbtu skrito roko naprej in pokaže kos zlata, ki je tako velik in ima tudi približno isto obliko kakor briket.

»Človek, Adam, kje ste pa našli to?« zakličeeta obe glavni osebi in skočita hitro iz vode.

»Ne, ne, le ostanita vidva lepo v vodi! Vsak naj ostane na svojem.«

Vseeno jih vodi tja. Zadaj je galerija precej širša kot ob jezeru, jama sega torej še daleč naprej in v steni je široka žila čistega zlata.

Gredo po avtomobil in nalože zlato. To je seveda hitreje kakor ribarenje v vodi.

Adam misli najprej tudi pomagati, že se pripogne, toda hipoma se premisli, dvigne se, vtakne roke v hlačna žepa in gleda, kako se oni mučijo s težkimi kosi zlata.

Njegov jezik pa ne miruje.

»Veste, mister Georg,« reče temu, ki stoji nekoliko v stran od drugih, »če postane človek takole nenadoma bogat, je popolnoma drugačen. Veste, vseeno se bom še oženil. Kaj pravite?«

»No, zakaj pa ne?«

»To pravim tudi jaz. Zakaj pa ne? Če me še katera vzame? No, slišite, če imam nekaj milijončkov takole v žepu, potem imam lahko še vse kaj drugega iz gumija, kot le eno nogo. Je že res, mislil sem najpreje na Leonor — na, to je sedaj že prepozno — tu mi je spodletelo — in sploh — veste, Leonor mi je vse premalo blond. Ljubim rdečo barvo. Moja žena mora imeti rdeče lase — prav fino rdeče — tako ognjenordeče — ali zlatordeče — ali, ali — rdeče kakor mak.«

Georg se ne meni mnogo za ta opis ženske lepote. Dvigne usnjeno vrečo z zlatom in jo hese v avto, Adam pa vzame svojo laterno.

Ne kupite prej nobenega šivalnega stroja, dokler ne ogledate in preizkusite
JOSIP PETELINC-a
strojev znamke

Gritzner, Adler, Phönix

ter najboljši švicarske pletilne stroje „DUBIED“, nadomestne dele, čolničke, igle za vse sisteme, pneu-matiko, dele za kolesa, olje i. t. d.

Večletna garancija!

Delavnica na razpolago!

Na malo!

Na veliko!

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljna beseda 50 par.

Dama

vesele narave, toda v strašno dolgočasnem kraju, želi resnega znanja z inteligentnim gospodom. — Ponudbe na upravo lista pod »V samoti mi-sli na Te«.

Kontoristinja

zmožna vseh pisarniških del išče službe. Gre tudi na deželo ter nekaj mesecev brezplačno. Ponudbe prosi na upravo lista pod »Natančnec«.

Instrukcije

sprejme osmošolce. Ponudbe na upravo lista pod: Osmošolce«.

Inteligenten

mlad gospod, osamljen, ker mu vsakdanjemalenosti ne zadostujejo, želi spoznanstvo z enako gospodično, oziroma samostojno damo, (ne čez 28 let). Poznejša ženitev ni izključena. Cenj. dopise pod: »Aphrodite« na upravo lista.

„Opeka“

prvovrstne zidake priporočila opekarna

„EMONA“ D. D.

v Ljubljani — Tovarna na Viču (Brdo) — Pisarna v Pražakovi ulici 3, prtljaje.

Kupi se

dobro ohranjen otroški voziček. Ponudbe na upravo pod »Voziček«.

Fotografski pomočnik

dober in spreten, ki mu je dobro znano vse fotografsko delo kakor tudi posnemanje, se išče. Ponudbe je poslati na Atelier Michajlovič, Negotin (Krajina), Srbija.

DRVA - - ČEBIN

Wolfova ulica 1/II. - Telefon 56.

Med, tračani

najfinjši v posodah po 50 kg razpošiljam proti povzetju 725 Din, pri nakazilu denarja vnaprej za 700 Din franko kolodvor Borovo. Franjo Kollar, velečebelar, Borovo-Vukovar.

VINOCET.

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

Vrtnarske zadeve

posreduje

Goikova „Vrtnarska šola“ v Kranju.

Naročajte in širite „NARODNI DNEVNIK“!

TISKARNA „MERKUR“

TRG. IND. D. D.

Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, lepake, brošure, posetnice in razglednice. Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge uradne tiskovine. Lastna knjigovoznica.

LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552